

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ &

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ

Αθήνα, 22 Οκτωβρίου 2012

ΟΜΙΛΙΑ

Ο Υφυπουργός Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης **Μανούσος Βολουδάκης** μίλησε σήμερα στην εκδήλωση με τίτλο “Aneesh Chopra and the Greek Government on Reforms & Competitiveness”.

Ακολουθεί το κείμενο της ομιλίας του:

Με πρακτικά βήματα η Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση υποστηρίζει την αλλαγή του κράτους

«Αποτελεί κοινό τόπο η διαπίστωση ότι η τεχνολογία αποτελεί έναν από τους κύριους παράγοντες αλλαγής του τρόπου συγκρότησης και λειτουργίας του κράτους. Σε περιόδους όμως κρίσιμες όπως η σημερινή, δεν αρκούν ούτε οι διαπιστώσεις, ούτε η ασφάλεια των κοινών τόπων: οι διαπιστώσεις δεν παράγουν λύσεις και οι κοινοί τόποι σπανίως ταυτίζονται με ολόκληρη την αλήθεια.

Σήμερα σε όλο τον κόσμο επικρατούν συνθήκες που επιβάλλουν να αναθεωρήσουμε τον τρόπο με τον οποίο βλέπουμε την πολιτεία, άρα και την ειδικότερη, κρίσιμη διάστασή της που είναι η δημόσια διοίκηση. Παράδειγμα : τα σύγχρονα κράτη αποκτούν όλο και πιο περίπλοκη δομή. Ο πολίτης αποξενώνεται από το κράτος, και αδυνατεί να ασκήσει έστω και τον έμμεσο έλεγχο που η σύγχρονη αντιπροσωπευτική δημοκρατία του επιτρέπει θεωρητικά να ασκεί. Πανίσχυρες γραφειοκρατίες, απέκτησαν στα σύγχρονα κράτη μια αυτονομία ύπαρξης, που αποτελεί σε πολλές περιπτώσεις ανασχετικό παράγοντα τόσο για την παροχή των υπηρεσιών που οφείλει το κράτος να παρέχει στον πολίτη, όσο – πολύ

περισσότερο – και για την υλοποίηση των αλλαγών και μεταρρυθμίσεων που καθίστανται αναγκαίες. Αναγκαίες, λόγω της διαρκούς αλλαγής των αντικειμενικών συνθηκών μέσα στις οποίες λειτουργεί το κράτος, αλλά και λόγω των δυνατοτήτων που οι νέες τεχνολογίες παρέχουν σε κάθε οργανισμό, και τις οποίες η δημόσια διοίκηση πρέπει να μετασχηματίζεται διαρκώς για να μπορέσει να αξιοποιήσει. Ο ρόλος αυτός της γραφειοκρατίας, δεν περιορίζεται στα εθνικά κράτη, αλλά απλώνεται και στους υπερεθνικούς οργανισμούς. Η ίδια η Ε.Ε., υποφέρει από τη δυσκαμψία και το κόστος της δικής της γραφειοκρατίας, οι συνέπειες της οποίας επιβαρύνουν και τα κράτη μέλη

Παράδειγμα δεύτερο: τις τελευταίες δεκαετίες, η οικονομική μεγέθυνση στις χώρες του ανεπτυγμένου κόσμου ήρθε παράλληλα με αύξηση της εισοδηματικής ανισότητας και διεύρυνση του χάσματος των δυνατοτήτων μεταξύ των ισχυρότερων και των ασθενέστερων εισοδηματικά στρωμάτων. Το γεγονός αυτό δεν είναι - και δεν μπορεί να θεωρείται - αναπόφευκτο αποτέλεσμα της άσκησης της πολιτικής και οικονομικής ελευθερίας του ατόμου. Στην πράξη μάλιστα, πολύ συχνά η διευρυνόμενη αυτή ανισότητα αποτελεί στην πραγματικότητα προϊόν στρεβλώσεων που παράγει η ίδια η λειτουργία του κράτους ή η πλημμελής εφαρμογή των νόμων του, με ωφελούμενους τους ισχυρότερους. Ούτε βεβαίως μπορεί η συνθήκη αυτή να θεωρείται αυτονόητο αποτέλεσμα της τεχνολογικής προόδου. Αποτελεί αυτή η διεύρυνση των ανισοτήτων που απειλεί την κοινωνική συνοχή, μια πρόκληση για τις σύγχρονες κοινωνίες, στην οποία διεθνώς δεν έχει ως τώρα δοθεί μια πειστική απάντηση. Στο πρόσφατο παρελθόν, το ολοένα και μεγαλύτερο κράτος αποτελούσε για ορισμένους απάντηση σε τέτοιου είδους προβλήματα. Η εμπειρία όμως της πατρίδας μας, δείχνει ότι ήταν εγκληματική πλάνη η ιδέα ότι η διόγκωση του δημόσιου τομέα αποτελεί τη λύση στο πρόβλημα της ανεργίας, ή ότι δημιουργεί ουσιαστικές προϋποθέσεις ανάπτυξης.

Για να μπορέσουμε να διασφαλίσουμε ότι η μεταρρύθμιση του κράτους θα φέρει αποτελέσματα που θα αποτιμώνται θετικά σε βάθος χρόνου, υπάρχουν δυο προϋποθέσεις : Η πρώτη, να έχουμε ξεκάθαρη στόχευση για το ποιες είναι οι απαραίτητες αλλαγές. Η δεύτερη, να έχουμε ένα πολύ σαφή οδικό χάρτη για το πώς υλοποιούνται οι αλλαγές αυτές. Και βέβαια σε κάθε περίπτωση, να εργαζόμαστε με την αυτονόητη αρχή ότι η διοικητική μεταρρύθμιση πρέπει να σχεδιάζεται και να υλοποιείται λαμβάνοντας υπ' όψιν τις δυνατότητες της τεχνολογίας, ειδικότερα όπως αυτή αξιοποιείται για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση.

Η κυβέρνηση του Αντώνη Σαμαρά, ανέλαβε την εξουσία πριν τέσσερις μήνες, μέσα στις πιο κρίσιμες συνθήκες που γνώρισε η πατρίδα μας από τη μεταπολίτευση και μετά. Κεντρικό σημείο της ατζέντας της κυβέρνησης, η διοικητική μεταρρύθμιση, για την οποία ο Πρωθυπουργός στις προγραμματικές

δηλώσεις του στη Βουλή ανέφερε ότι θα υλοποιείται παράλληλα με την ανάπτυξη της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.

Παραλάβαμε μεταξύ των άλλων μια εν εξελίξει προσπάθεια διοικητικής μεταρρύθμισης, η οποία είχε συμφωνηθεί στα πλαίσια της Task Force της ΕΕ για την Ελλάδα, με τη συνδρομή της Γαλλικής Δημοκρατίας ως συντονιστού της τεχνικής βοήθειας. Στα πλαίσια της προσπάθειας αυτής, είχε ξεκινήσει η αξιολόγηση των δομών της δημόσιας διοίκησης. Από αυτή την προσπάθεια, ως το τέλος του έτους θα έχουν ήδη αλλάξει τα οργανογράμματα όλων των Υπουργείων. Στη συνέχεια, το 2013, ακολουθεί η αξιολόγηση και του ανθρώπινου δυναμικού της δημόσιας διοίκησης.

Ήταν απαραίτητο να παρέμβουμε στη διαδικασία που παραλάβαμε εν εξελίξει, ώστε να γίνει η στόχευση πιο σαφής, και η μεθοδολογία επίτευξης των στόχων πιο αποτελεσματική :

Ορίσαμε πέντε βασικούς επιμέρους στόχους της αναδιοργάνωσης της δημόσιας διοίκησης:

1. *Τον επανασχεδιασμό των αρμοδιοτήτων που ασκούν οι δομές της δημόσιας διοίκησης, με κατάργηση αρμοδιοτήτων στις οποίες παρατηρείται αλληλεπικάλυψη με αρμοδιότητες άλλων φορέων και δομών, ή οι οποίες ενδεχομένως δεν προσφέρουν πραγματική υπηρεσία στην κοινωνία.*
2. *Την ελαχιστοποίηση του αριθμού των οργανικών μονάδων της δημόσιας διοίκησης (φορέων, γενικών διευθύνσεων, διευθύνσεων και τμημάτων).*
3. *Την ελαχιστοποίηση των ενδιαμέσων σταδίων των διοικητικών διαδικασιών, με αξιοποίηση κατ' εξοχήν των μέσων της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, ώστε να ελαχιστοποιείται ο χρόνος υλοποίησης των παρεμβάσεων της διοίκησης.*
4. *Τη λειτουργία κάθε οργανικής μονάδας εντός αυστηρού πλαισίου προϋπολογισμού.*
5. *Την βελτιστοποίηση της ανταπόκρισης στα ερεθίσματα τα προερχόμενα από την κοινωνία (αιτήματα φορέων και πολιτών, αλλαγές αντικειμενικών συνθηκών, κλπ).*

Είναι προφανές ότι ο τελικός, κεντρικός στόχος, τον οποίο υπηρετούν οι πέντε επιμέρους προαναφερθέντες ενδιαμέσοι στόχοι, είναι η δημιουργία ενός λιτού και αποτελεσματικού κράτους. Και είναι προφανής ο ρόλος που οι τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών καλούνται να διαδραματίσουν στην προσπάθεια αυτή.

Η διαδικασία που παρουσίασα προηγουμένως αφορά τα ίδια τα Υπουργεία (τις κεντρικές τους υπηρεσίες). Η αλήθεια είναι πώς αυτή η προσέγγιση δεν επαρκεί. Χρειάζεται η προσπάθεια να επεκταθεί σε όλο τη δημόσιο, στις περιφερειακές υπηρεσίες, στους εποπτευόμενους φορείς, και στην τοπική αυτοδιοίκηση. Πολύ σύντομα θα παρουσιάσουμε τον τρόπο με τον οποίο θα

υλοποιηθεί η επέκταση αυτή της προσπάθειας, και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησής της.

Έχουμε ένα τρόπο να διασφαλίσουμε ότι από όλη την ανωτέρω περιγραφείσα προσπάθεια, θα έχουμε αποτελέσματα στην πράξη. Κι αυτός είναι η διαρκής σύνδεση των βημάτων της μεταρρύθμισης με τα βήματα της ένταξης της τεχνολογικής καινοτομίας στη διοίκηση. Να επισημάνω βέβαια ότι η τεχνολογική καινοτομία δεν είναι αυτοσκοπός. Έχει νόημα μόνο υπό ένα όρο : ότι δημιουργεί απλούστευση δομών και διαδικασιών. Η ανάγκη αυτή της απλούστευσης, θα πρέπει να βρίσκεται διαρκώς μπροστά στα μάτια μας.

Υπάρχουν σε εξέλιξη διαδικασίες για την υλοποίηση αρκετών μεγάλων έργων πληροφορικής. Έργων που θα συγχρηματοδοτηθούν από το ΕΣΠΑ, και τα οποία μόνο σε επικεφαλίδες θα αναφέρω για ένα και μόνο λόγο: Έγινε πολύς, πάρα πολύς λόγος για αυτά, εδώ και πολύ καιρό, πριν αυτή η κυβέρνηση να αναλάβει τα καθήκοντά της, και πολύ πριν τα έργα αυτά να είναι έστω έτοιμα για προκήρυξη.

Τα βασικά λοιπόν έργα είναι :

CRM Σύστημα παροχής ψηφιακών υπηρεσιών προς τον πολίτη, προϋπολογισμού 18 εκ.ευρώ.

ERP Σύστημα ολοκληρωμένης δημοσιονομικής διαχείρισης, προϋπολογισμού 42 εκ. ευρώ

HRMS Σύστημα διαχείρισης ανθρωπίνου δυναμικού, προϋπολογισμού 18 εκ. ευρώ

G-Cloud Κεντρική βάση δεδομένων, προϋπολογισμού 20 εκ ευρώ

G-G Σύστημα ηλεκτρονικής ενδοϋπηρεσιακής συνεργασίας, προϋπολογισμού 15 εκ. ευρώ

Σύζευξις II Σύστημα τηλεπικοινωνιακών συνδέσεων, προϋπολογισμού 630 εκ. ευρώ, για σύνδεση 34,000 σημείων/κτιρίων του δημοσίου.

Θα μπορούσε κάποιος να παρατηρήσει ότι αυτά τα έργα έχουν μακρούς χρόνους υλοποίησης, ενώ τα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε απαιτούν άμεσες λύσεις. Θα μπορούσε ακόμη κάποιος να πει, ότι την ώρα που μιλώ για απλούστευση, αναφέρω παράλληλα μια σειρά από δυσνόητους όρους και σύνθετα συστήματα. Εύλογη η κριτική, και στο πρώτο και στο δεύτερο. Υπάρχει απάντηση.

Ένας απλός κανόνας λειτουργίας: Επιλέγουμε ένα επιμέρους στόχο ο οποίος μπορεί να αποτελέσει μια καλή προσέγγιση του τί είναι η ψηφιακή δημόσια διοίκηση. Προς αυτό το στόχο, επιλέγουμε να κάνουμε κάθε στιγμή, κάθε μέρα ένα βήμα. Ένα επιμέρους στόχο με τον οποίο συνδέονται και στον οποίο συγκεφαλαιώνονται σε ένα βαθμό όλοι οι υπόλοιποι. Έστω υπεραπλουστεύοντας, έχουμε επιλέξει αυτό τον επιμέρους στόχο : είναι η ανάπτυξη της αποκλειστικά ηλεκτρονικής διακίνησης εγγράφων στο δημόσιο. Δεν προϋποθέτει μεγάλα έργα

πληροφορικής. Δεν προϋποθέτει μεγάλες δαπάνες. Προϋποθέτει αξιοποίηση της υφιστάμενης περιουσίας, (λογισμικό, hardware, θεσμικό πλαίσιο). Προϋποθέτει σκληρή δουλειά και συντονισμό. Επικεντρωνόμαστε στον απλό αλλά σημαντικό στόχο, δε ξεχνάμε όμως παράλληλα τα μεγάλα έργα. Εστιάζουμε ταυτόχρονα σε αρκετά μικρά και άμεσα υλοποιήσιμα που πρέπει να υποστηρίξουν το στόχο της αποκλειστικά ηλεκτρονικής διακίνησης των εγγράφων: αναβάθμιση των ηλεκτρονικών μητρώων, με διασύνδεσή τους με σεβασμό στα προσωπικά δεδομένα, πολιτική ανοιχτών δημόσιων δεδομένων, διαθέσιμων για αξιοποίηση από τον πολίτη.

Έτσι, ήδη καθιερώσαμε στο εσωτερικό του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης την αποκλειστικά ηλεκτρονική διακίνηση των εγγράφων, με ψηφιακή υπογραφή. Σχεδιάζουμε την επέκταση της ηλεκτρονικής διακίνησης εγγράφων σε όλα τα Υπουργεία ως τον Ιούνιο του 2013. Το χρονοδιάγραμμα της υλοποίησης είναι συμφωνημένο στα πλαίσια της Επιτροπής Συντονισμού της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. Η επέκταση θα γίνει σε όλο το δημόσιο τελικά, όχι μόνο στα Υπουργεία, με ενίσχυση από ιδιώτες που θα χρηματοδοτηθούν από το Ε.Π. Διοικητική Μεταρρύθμιση για εγκατάσταση του συστήματος παντού και εκπαίδευση των στελεχών εντός του 2013.

Ανακεφαλαιώνοντας: Προσεγγίζουμε το ζήτημα της διοικητικής μεταρρύθμισης, με τρόπο πρακτικό. Δεν υπάρχει χρόνος ή περιθώριο για κάτι διαφορετικό. Προχωράμε με βασικό εργαλείο την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση, διασφαλίζοντας σε κάθε βήμα τον ύψιστο βαθμό ασφαλείας των προσωπικών δεδομένων, αλλά και γενικότερα το σεβασμό στη σφαίρα της ιδιωτικότητας του πολίτη.

Είναι γεγονός ότι η πατρίδα μας καθυστέρησε ως τώρα σε ουσιώδεις μεταρρυθμίσεις. Είναι ακόμη γεγονός ότι η ελληνική δημόσια διοίκηση βρίσκεται στις τελευταίες θέσεις της διεθνούς ιεράρχησης ως προς τους δείκτες της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Αυτή όμως τη δυσάρεστη πραγματικότητα, την αντιμετωπίζουμε ως ευκαιρία: την ευκαιρία να υπερπηδήσουμε στάδια τα οποία οι άλλες χώρες έχουν ήδη περάσει, να αξιοποιήσουμε την εμπειρία τους για να μπορέσουμε να μεταβούμε σε επόμενο στάδιο μιας αποτελεσματικής και τεχνολογικά προηγμένης δημόσιας διοίκησης. Μιας δημόσιας διοίκησης που δε θα φέρνει εμπόδια στην ανάπτυξη της οικονομίας, και η οποία θα βρίσκεται πραγματικά στην υπηρεσία του πολίτη. »